

ÅRSRAPPORT 2015

- Hjemmelsgrunnlag
- Styret
- Møtevirksomheten
- Forhold som har oppstått i løpet av året
- Deltagelse i prosjekt
- Organisasjonsarbeid / Kompetanse
- Evaluering av forvaltningsplanene
- Bestilling 2015 – 16

FORSLAG TIL NASJONALPARKSTYRET I NP-SAK XX/2016 I MØTET DEN 11.04.2016.

BEHANDLING

.

VEDTAK

.

HJEMMELSGRUNNLAG

Styrets vedtekter § 8.7 Rapportering om forvaltning:

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

Saksopplysninger

Hver forvalter/styre skal foreta rapportering av status, tiltak og vedtak for hvert styres ansvarsområder. For Blåfjella-Skjækerfjella / Laarte-Skæheren nasjonalparkstyre gjelder dette for 2015:

- Blåfjella-Skjækerfjella / Laarte-Skæheren nasjonalpark
- Lierne / Lijre nasjonalpark
- Skjækra /Skækerenjohke landskapsvernområde
- Berglimyra og Klumplifjellet / Ohtjenjuanjohke naturreservat
- Storfloa naturreservat

Det er styret som er ansvarlig for rapporteringen, gjennom sine verneområde-forvaltere / sekretærer.

Tidligere skulle rapporten sendes Miljødirektoratet med kopi til Fylkesmannen innen 31. januar, mens det nå blir rapporters elektronisk via Elektronisk Søknadssenter til Miljødirektoratet innen 31.12.15 om bruken av tiltaksmidlene og fortløpende i Miljøvedtaksregisteret i alle dispensasjonssaker innen 3 dager etter vedtak. Protokollene fra AU legges fram for nasjonalparkstyret til godkjenning. Alle administrative vedtak rapporteres til styret på hvert møte. Rapport på fjorårets handlingsplan skjer til nasjonalparkstyre på første styremøte på nyåret.

GENERELLE TILBAKEMELDINGER

2015 har vært et år som har vært preget av at en del prosesser har tatt lengre tid enn planlagt. Dette gjelder oppdraget fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag om forvaltningsplan for Ulendelta og evaluering / revidering av forvaltningsplanene.

Året har også vært preget av at Miljødirektoratet har lagt fram sin nye merkevare- og besøks strategi, fremmet endringer i styrenes vedtekter og forvalternes stillingsinstrukser. Fra departementet har det vært videreføring av arbeidet med «Forenkling av utmarksforvaltningen», der nasjonalparkforvalteren ble invitert til å delta i en nasjonal høringskonferanse. Resultatet av dette «forenklingsarbeidet» har førte til at nasjonalparkstyret fikk forvaltningsmyndighet for flere verneområder.

STYRET 2015

Styret har bestått av:

Styremedlemmer	Representerer	Varamedlemmer
Alf Robert Arvasli, leder	Lierne	Gun Kveli
Vigdis Hjulstad Belbo, nestleder	Snåsa	Rolf Bratland
Skjalg Åkerøy	Grong	Vigdis Linmo
Bjørn Arild Gram	Steinkjer	Grete Bækken Mollan
Bjørn Iversen	Verdal	Kristin Johanne Hildrum
Anne Marit Mevassvik	NTFK	Tor Erik Jensen
Eva Anette Wilks	Sametinget	Linda Marie Jåma
Kjell Jøran Jåma	Sametinget	Tom Aile Bientie
Elin Marie Danielsen	Sametinget	Maria Kråik Stenfjell
Tomas Danielsen	Sametinget	Jon Andreas Steinfjell

Arbeidsutvalget har bestått av:

Styremedlemmer	Representerer	Varamedlemmer
Alf Robert Arvasli, leder	Lierne	Gun Kveli
Vigdis Hjulstad Belbo, nestleder	Snåsa	Rolf Bratland
Eva Anette Wilks	Sametinget	Linda Marie Jåma

MØTEPLAN 2015

1. Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre:

Dato	Sted	Tema
14.-15.01.15	Lierne samfunnshus	Åpning Naturporten Seminar
18.02.15	Verdal, VIP-senteret	Våtmarkene og Ramsarområdene Tr.heimsfjorden
14-15.04.15	Trondheim	Nasjonalpark konferansen
19.06.15 kl.12:00	Steinkjer, Mokk gård	Fellesmøte LNPS, Steinkjer k.skoger, Mokk gård Merkevere / Besøksstrategi, Naturporten
02.09.15	Lierne Gjestegård	Fellesmøte Rådgivende utvalg. Evaluering av forvaltningsplanene.
18.11.15	Grong Heia	Avtakking av leder og nestleder

2. Møtedatoer for Arbeidsutvalget:

1. 06.02.15
2. 11.03.15
3. 17.04.15
4. 22.05.15
5. 12.06.15
6. 10.07.15
7. 07.12.15

3. Møtedatoer for det Rådgivende utvalget:

- 02.09.15 Felles møte med Nasjonalparkstyret

4. Saksbehandling:

- 4 styremøter og behandlet 41 saker
- 7 møter i arbeidsutvalget og behandlet 12 saker
- 1 møte i rådgivende utvalg, felles møte mellom styret og utvalget
- 2 møter i administrativ kontaktutvalg i forbindelse med tiltak i verneområdene
- 37 saker er behandlet administrativt

FORHOLD SOM HAR OPPSTÅTT I LØPET AV ÅRET

I september var det kommune- og fylkesting valg noe som førte til at kommunene Lierne og Snåsa og fikk nye ordfører som ble innstilt fra kommunene til nasjonalparkstyret. I Lierne førte valget til at nasjonalparkforvalteren ble varaordfører, her ble derfor en annen enn varaordføreren innstilt som varamedlem til styret. At nasjonalparkforvalteren ble varaordfører har ført til en annen prioritering av arbeidsoppgavene og tidsbruken.

DELTAGELSE I PROSJEKT

MONA (Mennesket og Naturarven)

MONA-prosjekt «Historiske kilder til samisk kulturarv?» ble i utgangspunktet avsluttet etter planen våren 2014, men da det viste seg at det var muligheter for å tilføre prosjektet mere økonomiske midler, så ble det restartet et samarbeid mellom forvalter og Saemien sijte om å videreføre dette arbeidet i 2015. Da Saemien sijte har vært under hard arbeidspress i forbindelse med nybyggprosessen opp mot sentrale myndigheter, ble det enighet om «å legge dette på is» til Saemien sijte var moden for å starte arbeidet igjen.

Utarbeidelse av forvaltningsplan for Gressåmoen

Forvalteren ble i 2015 oppnevnt i en arbeidsgruppe som er ledet av Nord-Trøndelag fylkeskommune til å utarbeide en forvaltningsplan for Gressåmoen. Arbeidet har i hovedsak hatt fokus på vern av kulturminnene. Forvalterens rolle var å se på dette arbeidets betydning for Gressåmoen som innfallsport til nasjonalparken.

Etableringen og utvikling av forvaltningsknutepunktet NATURPORTEN

Et av de områdene som har krev mye tid i det daglige arbeidet har vært etableringen av forvaltningsknutepunktet NATURPORTEN.

Sammen med forvalteren for Børgefjell, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Lierne nasjonalparksenter ble det «Virtuelle knutepunktet» satt i drift.

NATURPORTEN ble åpnet 15. januar 2015 av Kjartan Knutsen, avdelingsdirektør i SNO. Påfølgende dag ble det gjennomført et åpningsseminar med workshoper der hvor mange forskjellige interessepartnere ble involvert.

Senere på våren fikk NATURPORTEN innvilget kr. 600.000.- fra Miljødirektoratet til å videreutvikle knutepunktet ved å kartlegge hvilke synergieffekter en kan oppnå i dette fellesskapet med forskjellig kompetanse.

Regionale forskningsfondet (RFF) ga 3,25 millioner kroner til forskningsprosjektet «Bærekraftig småviltforvaltning som grunnlag for verdiskapning og næringsutvikling» Partene i NATURPORTEN har bidratt til grunnlaget for forskningsarbeidet sammen med NINA / HINT til der NATURPORTEN blant annet skal fungere som fasilitator.

OPPGAVER PÅLAGT AV FYLKESMANNEN I SAMRÅD MED STYRETS LEDER

Videreføring av oppdraget med å lage en forvaltningsplan for Ulendelta naturreservat, et Ramsar område i Lierne. Målsettingen med dette er at det skal fungere som en kompetanseheving i det å utarbeide forvaltningsplaner og kan være en nyttig erfaring i forkant av revidering av nasjonalparkstyrets egne forvaltningsplaner.

I 2015 ble det utarbeidet en prosjektplan, oppstartsmelding og oppstartsmøte med påfølgende høring. Det kom inn en høring på vegne av grunneierne. Resten av høsten måtte prioriteres til forvaltningsoppgaver knyttet til nasjonalpark. Forvalter har begynt å skrive på forvaltningsplanen i ledige stunder, men dette arbeidet er ikke ferdig ennå.

Styrets nye vedtekter og forvalters nye stillingsinstruks åpner ikke for at fylkesmannen kan pålegge forvalteren oppgaver. Styrelederen og fylkesmannen er i midlertid blitt enig om at det er ønskelig at forvalter slutfører dette arbeidet.

ORGANISASJONSARBEID / KOMPETANSEHEVING

I september ble det gjennomført kommune- og fylkeskommune valg og den første fireårsperioden for den lokale forvaltningsmodellen er ferdig. Planen var at det skulle iverksettes arbeid med opplæring av de nye styrene så snart de var innstilt, oppnevnt og konstituert. I tillegg ble to av sametingets representanter byttet ut i 2014 der man avventet opplæringen til det nye styret var konstituert. Det tok så lang tid å få innstilt nye styremedlemmer fra kommunene/fylkeskommunene og oppnevning fra Miljødirektoratet at dette er utsatt til 2016.

I løpet av 2015 har følgende forutsetninger endret seg:

- Nye styres vedtekter
- Ny stillingsinstruks for forvalteren
- Forvaltningsansvar for nye verneområder

Forvalteren for Børgefjell har hatt et fellesskap med forvalterne i Nordland der fylkesmannen har gjennomført samlinger der det er innlagt kompetansehevingstiltak. I Sør-Trøndelag, nord delen av Hedmark og Nordmøre har man etablert et tilsvarende Forvalterforum som drives på egen hånd. Forvalteren i Nord-Trøndelag har vært knyttet til fylkesmannens vernegruppe, men ikke noe forum for forvaltere. I desember ble forvalteren imidlertid invitert til å være med i forumet i sør og deltok på en samling på Oppdal. Dette var så vellykket at forvalteren ble tilknyttet dette forumet. Neste samling skal være i Lierne i juni 2016.

Ut over dette har styret deltatt på Nasjonalparkkonferansen i Trondheim våren 2015, og forvalteren deltok på Vernefagsamlingen på Sundvollen i september.

INFORMASJONSSTRATEGI

Nasjonalparkforvaltningen for Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker

Også i 2015 har det vært felles møte mellom styret for Lierne Nasjonalparksenter og Nasjonalparkstyret for Blåfjella-Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker. Denne gangen gjennomført som en befaring ved Steinkjer kommune sin innfallsport ved Litjfordhalla i Ogdalen og besøk på Mokka Gård i samme område.

Gjennom året og i det daglige er det et utstrakt samarbeid mellom Lierne Nasjonalparksenter og Nasjonalparkforvalter. Forvaltning, formidling og informasjon henger tett sammen, og denne samhandlingen med nasjonalparksentret er helt avgjørende for informasjonsarbeidet. Nasjonalparksentret er vår viktigste samarbeidspart, de er vår «operative» verktøy for å kunne gjennomføre egne tiltak.

Da det fra Miljødirektoratet har lansert ny «Besøks – og merkevare strategi for norske verneområder», har nasjonalparkforvalter og daglig leder av Lierne nasjonalparksenter blitt enig om å avvente videre oppfølging av informasjonsstrategien. Men vi er enig om at innholdet i tjenestekjøpsavtalen for stå som det er inntil videre.

EVALUERING AV FORVALTNINGSPLANENE

På fellesmøtet mellom styret og det Rådgivende utvalget høsten 2014 ble det bedt om at evaluering av forvaltningsplanene ble iverksatt slik at man fikk med seg erfaringene fra det sittende styret som kan tas med når det nye styret starter arbeidet med revideringen av forvaltningsplanene.

Samtidig ble det bedt om at det ble satt opp en oversikt over alle sakene som er behandlet etter verneforskriften denne fire års perioden. Oversikten skulle deles opp i type dispensasjonssaker, privat, næring, annet, klagesaker og utfallet av sakene.

I løpet av våren satte forvalteren opp denne oversikten der totalt 514 saker fra styret, arbeidsutvalget og administrasjonen ble kategorisert. Dette ble sendt ut til alle parter og interessenter, der man ba om tilbakemelding på deres erfaring og praksis i bruken av forvaltningsplanene i fireårsperioden.

Resultatet av dette arbeidet ble presentert på et felles møte mellom styret og det Rådgivende utvalget i Lierne den 2. september 2015. Det er naturlig at dette danner grunnlag for opplæring av det nye styret og i arbeidet med revideringen.

BESTILLINGSDIALOGEN 2015 - 16

Bestillingsdialogen 2015 Prosessen	
27.03.14	Bestillingsdialogmøte 2, administrativt kontaktutvalg og aktuelle prosjekteiere. Iverksetting av tiltak 2014 og starte prosessen for 2015.
Okt. 2014	Lokale bestillingsdialogmøter i alle kommuner???
03.11.14	Alle innspill fra kommunene ble presentert på felles møte med administrativt kontaktutvalg og aktuelle prosjekteiere
05.11.14	Møte i nasjonalparkstyret på Snåsa Hotell. Inkludert med et felles møte med Rådgivende utvalg.
08.12.14	Bestillingsdialogmøte 1 mellom SNO og AU gjennomført.
31.12.14	Rapportering til Miljødirektoratet av tiltak gjennomført i 2014.
09.01.15	Innsendt søknad om midler til SNO sentralt innen fristen.
03.03.15	Midlene ble tildelt fra Miljødirektoratet / SNO
11.03.15	Bestillingsdialogmøte 2, mellom SNO-lokalt og AU gjennomført, samtidig som man starter prosessen for 2016.
Sommer 2015	Har vært løpende kontakt mellom prosjekteierne, nasjonalparkforvalter og SNO om framdriften av prosjektene.
Okt. 2015	Lokale bestillingsdialogmøter i alle kommuner???
16.11.15	Møte mellom nasjonalparkforvalter, SNO-lokalt, administrativt kontaktutvalg og aktuelle prosjekteiere; - statusen / rapport fra prosjektene i 2015 - innspill til prosjekt og prioriteringer i 2016
Des. 2015	Bestillingsdialogmøte 1 mellom SNO og AU.
31.12.15	Rapportering til Miljødirektoratet av tiltak gjennomført i 2015.
08.01.16	Frist for innsending av søknad 2016.

TILTAK I BESTILLINGSDIALOGEN 2015 SOM ER GJENNOMFØRT

SKJEMA A OG B:

- Bestilling: - Tilstedeværelse og informasjon om verneområdene i utfartsområder i utfartshelger som f.eks; - vinterferie, påskeferie, sommer, høstferie og jaktperioder. Gjennomføring: - vinter- og påskeferie ikke gjennomført.
- Bestilling: Samordne / koordinere den motoriserte ferdselen mellom fjellstyrene og SNO, og mellom de forskjellige avdelingene / oppdragene som SNO har. Gjennomføring: - så godt det lar seg gjøre.
- I forbindelse med oppsyn/kontroll i 2015 ønskes det en spesiell fokus på både snøskuterkjøring og barmarkskjøring i Skjækerdalen i Verdal. Gjennomført.
- Registrering av gjerderester og gjerdematerialer som er en potensiell fare for vilt, menneske og beitedyr. Ikke gjennomført, må avklares med reindriftsforvaltningen.
- Bytte ut Verneskilt som er dårlig, vurder om de bør flyttes annen plassering i forhold til folks ferdsel, slik at det bidrar til at folk blir mer bevisst og observant på at de beveger seg inn i et verneområde. GPS-plottes og legges inn i verneområdeloggen. Gjennomført.
- Kartlegge og holde øye med utviklingen av «permanente leirplasser». I 2014 ønskes det en samlet oversikt om dette som egen sak for nasjonalparkstyret. Ikke gjennomført.
- Styret ønsker at SNO lager en rapport om slitasjeskader langs barmarkstraséen fra Li-fjellet inn til sommerboplassen innpå Hyklan. Gjennomført.

SKJEMA C:

Kap/post /prosjekt	Beløpet gjelder	Omsøkte midler	Budsjett midler	Tildelte midler	Gjennomførte tiltak
1420.31 13794	Bestillingsdialogen som nasjonalparkstyret er økonomiansvarlig for.	760 000	237 500		
1420.31	Bestillingsdialogen som SNO-lokalt er økonomiansvarlig for.		112 500		
a)	NP-styret: Alle kommunene: Til drift og skjøtsel av innfallsportene. Gjennomført.	120 000		95 000	95 000
b)	SNO: Skæhkere Sitje: Forebyggende kjøreskader ved legging av geonett inn mot sommerboplassen i Hatt-tjønnin, totalt 1000 meter. Gjennomført.	112 500		112 500	112 500
c)	NP-styret: Statskog / Snåsa Fjellstyre: Flerårig prosjekt. Gjefsjøstien, i 2013 bru ved Stor-Ismenningen. Gjennomført?	45 000		45 000	45 000
d)	NP-styret: Steinkjer kommuneskoger: Tiltaksplan 2013 for innfallsport Skjækra LVO og Blåfjella/Skjækerfjella NP. Gjennomført?	60 000		60 000	60 000
e)	NP-styret: Flerårig prosjekt: 2014 Slutføring av prosjekt Lakavass-stien, geo-nett, klopplegging og en enkel bru over Lakavasselva. Statskog i samarbeid med Fjellstyrene i Lierne	40 000		37 500	37 500
g)	SNO: Flerårig 2014-2015. Kartlegging av historiske viktige ferdselsleier mellom Snåsa og Lierne. Fjellstyrene i Snåsa og Lierne.	150 000		0	0
h)	NP-styret: Flerårig 2014-2015. Tilrettelegging og slitasjeforebygging på hoved-innfallsport i Lierne NP, Raubergstien og inntil Mette Marit bautaen. Statskog i samarbeid med Fjellstyrene i Lierne.	100 000		0	0
i)	NP-styret: Installering av varige og driftsvennlige dø-løsninger ved innfallsportene i Lierne. Lierne kommune i samarbeid med Fjellstyrene i Lierne.	60 000		0	0
j)	NP-styret: Gjefsjøstien på privat grunn i nasjonalparken: - klopplegging, rydding og merking	45 000		0	0
k)	Opprusting av Gaundalstien: - Opprusting av bruer og leier til Gaundalen fjellgård. Gaundalen/Holden/Gjefsø statsallmenning. I 2015: Oppføring av bru over Heinåa.	140 000		0	0
SUM		872 000	350 000	350 000	350 000
	Tilleggsbevilgning nov 2015			130 000	
l)	NP-styret: Lakavass-stien: Rydding av stien 2-3 dagsverk	10 000		10 000	10 000
m)	NP-styret: Raubergstien og inntil Mette Marit bautaen Flerårig 2014-2015. Tilrettelegging og slitasjeforebygging på hoved-innfallsport i Lierne NP.	100 000		100 000	100 000
n)	Nytt prosjekt: - forebygge slitasje på vegetasjonen på de mest brukte leirplassene i begge parkene. Kjøpe inn ved å legge ut. Fjellstyrene i Lierne.	10 000		10 000	10 000
o)	Nytt prosjekt: - To mindre bruer ved innfallsporten til Blåfjella/Skjækerfjella nasjonalpark ved Gressåmoen i Lurudalen må restaureres etter påvirkning av det siste årets store vannmasser. Totalt kostnad kr. 40.000.-, spleiselag med Snåsa Fjellstyre, Statskog og lokale krefter . Nasjonalparkstyrets andel kr. 10.000.-.	10 000		10 000	10 000

Vurdering av prosessen

Nasjonalparkforvalteren vil presisere at alle prosjektene har vært i dialog med forvalteren om utviklingen slik at kostnadsutviklingen i prosjektene har vært kommunisert og klart ut fra den totale rammen SNO og styret har disponert. Tiltakene er også kvalitetssikret i forhold til formålet med midlene.